

Epinfo

Európai Védőoltási Hét
2014. április 22-26. 153

Tájékoztatás
szakmai
munkaértekezletről 158

Fertőző
betegségek
adatai 160

Epidemiológiai Információs Hetilap

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

EURÓPAI VÉDŐOLTÁSI HÉT

2014. ÁPRILIS 22-26.

MEGELŐZÉS, VÉDELEM, VÉDŐOLTÁS

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

Az **Európai Védőoltási Hét** (*European Immunization Week, EIW*) **üzenete** az, hogy minden gyermeknek szüksége és joga van a védőoltással megelőzhető betegségek elleni védelemre. Az Európai Védőoltási Hét **célja**, hogy ráirányítva a figyelmet a különböző immunizációs programokra segítse a tagállamokat a kívánatosnak tartott (optimális) átoltottság elérésében a kiválasztott célcsoportokkal történő célzott kommunikáció és célzottan nyújtott támogatások segítségével.

A **2005-ben** történt megalakulása óta az **Európai Védőoltási Hét** mind kiterjedtségében, mind jelentőségében nagyon sokat fejlődött, és ma az egyik legnagyobb és legfontosabb, évenként megtartott, a tagállamok lakosságának egészségével foglalkozó rendezvény a WHO Európai Régiójában.

Az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodája 2014-ben **kilencedik alkalommal** hirdette meg az **Európai Védőoltási Hét** eseménysorozatát, amely **2014. április 22-26.** között kerül lebonyolításra. **Magyarország** hivatalosan **nyolcadik alkalommal vesz részt** a WHO EURO által kezdeményezett Védőoltási Hét munkájában.

Az Európai Védőoltási Hét alkalmas arra, hogy kiemelje **a védőoltással megelőzhető fertőző betegségek és az ellenük való védekezés fontosságát**, hangsúlyozza azt, hogy **a védőoltások mennyire fontosak mind az egyén, mind a társadalom egészségének és jólétének fenntartásában.**

Regionális tervek, célkitűzések:

A védőoltási hét tematikája a védőoltásokkal biztosítható, az egész életen át - az újszülött kortól az időskorig - tartó egészség fontosságát állítja középpontba. Nem csak arra kell emlékeztetni a szülőket, hogy oltassák be gyermeküket, hanem arra is, hogy mennyire fontos az élet során a védőoltással megelőzhető betegségek esetében az egyéni védelem fenntartása. A védőoltási hét mind a négy munkanapján a különböző életkorokra vonatkozó védőoltásokról lesz szó.

Április 22. kedd	Április 23. szerda	Április 24. csütörtök	Április 25. péntek
Csecsemők	Serdülők	Felnőttek	Idősek
<p>Az életkorhoz kötött védőoltások rendkívül fontosak a csecsemők és kisgyermekek számára.</p> <p>Az elmúlt években aggasztó volt látni a védőoltással megelőzhető betegségek miatt kialakult járványokat.</p>	<p>A HPV elleni védőoltást ebben a korban adják, és ez az életszakasz az, amikor már megkezdődik a serdülők felelősségvállalása a saját védelmük érdekében.</p>	<p>A felnőttkorban és a nemzetközi utazások során számos védőoltásra, illetve emlékeztető oltásra van szükség. Ebben az életszakaszban a felnőttek, mint szülők hozhatnak fontos döntéseket a gyermekük védőoltásaival kapcsolatban.</p>	<p>A védőoltással megelőzhető betegségek közül sok súlyos következményekkel járhat, különösen az idősebbeknél. Ilyen például az influenza. A WHO ajánlása szerint az idősek legalább 75%-át be kell oltani a szezonális influenza ellen.</p>

Együttműködő szervezetek: A regionális és nemzetközi partnerek, mint pl. az Egyesült Nemzetek Szervezetének Gyermeksegélyező Szervezete (**UNICEF**) és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (**ECDC**) támogatása mellett nagyon fontos a magas szintű nemzeti támogatás (miniszterek, nagykövetek, stb.).

A **WHO EURO EIW** kampány honlapján (<http://eiw.euro.who.int/>) folyamatosan megtekinthetők az eseményhez kapcsoló legfrissebb információk.

A HAZAI HELYZET RÖVID JELLEMZÉSE:

Magyarországon az életkorhoz kötött oltások teljesítése hosszú évekre visszatekintve kiváló, az oltandó korosztályokban az átoltottság meghaladja a 98%-ot. A magas átoltottság és a védőoltásokkal kapcsolatos surveillance tevékenység következtében a rutinszerűen alkalmazott védőoltások révén megelőzhető fertőző betegségek járványügyi helyzete is egészen kiváló.

Az Európai Védőoltási Hét megnyitójára szervezett sajtótájékoztatón, rádióban, televízióban, interneten (fájlmegosztó oldalakon pl. Facebook, Twitter, YouTube, stb.) olyan embereket vagy olyan gyermekek szüleit javasoljuk megszólaltatni, akik átestek egy védőoltással megelőzhető fertőző betegségen. A személyes tapasztalatokon alapuló beszámolók tudják

a leghitelesebben ráirányítani a figyelmet a betegség valós veszélyeire és felhívni a figyelmet a védőoltások fontosságára.

A Védőoltási Hét központi és egyben záró rendezvénye lesz a **20. Országos Védőoltási Továbbképző Tanfolyam, amelyet Budapesten rendeznek meg 2014. április 25-26-án.** A tanfolyam az elmúlt 50 év védőoltásaival és járványaival kapcsolatos előadásokkal tiszteleg **Prof. Dr. Budai József emléke előtt.**

Együttműködő partnerek:

Emberi Erőforrások Minisztériuma, Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, megyei kormányhivatalok népegészségügyi szakigazgatási szervei és a kerületi/járásai népegészségügyi intézetek, házi orvosok, házi gyermekorvosok, védőnői szolgálat.

TÁJÉKOZTATÁS A WHO VEDŐOLTÁSOKKAL KAPCSOLATOS HASZNOS INFORMÁCIÓT TARTALMAZÓ HONLAPJAIRÓL:

Az Egészségügyi Világszervezet (**WHO**) aktualizálta a védőoltással is megelőzhető betegségekről és kórokozókról szóló weboldalait (**WHO IVB vaccines and diseases**), ahol a teljesség igénye nélkül a kolera, dengue, diftéria, *Haemophilus influenzae* b (Hib), Hepatitis A, Hepatitis B, Hepatitis E, humán papilloma vírus, influenza, japán encephalitis, malária, kanyaró, meningococcus meningitis, gyermekbénulás, veszettség, rotavírus, rózsahimlő, tetanusz, kullancs-encephalitis, tbc, typhus abdominalis, bárányhimlő, sárgaláz megbetegedésekről szóló információk találhatóak.

2014 márciusában már **27** olyan weboldala van a WHO-nak, ahol a legfontosabb védőoltással megelőzhető betegségekkel, és azokkal a megbetegedésekkel foglalkozik, amelyek a legjelentősebb oltóanyag-fejlesztések középpontjában állnak.

A weboldalakon hivatkozások találhatóak:

- a WHO legújabb, vakcinákkal foglalkozó állásfoglalásaihoz,
- az oltóanyag-biztonságot érintő összefoglalókhoz,
- a nemzeti szabályozó hatóságok és az oltóanyaggyártók számára készített útmutatókhoz,
- a megbetegedések által okozott úgynevezett betegségteher kiszámítására,
- a betegségek surveillance-ára vonatkozó leírásokhoz.

A linkek hozzáférést nyújtanak a WHO kiemelt fontosságú szakmai dokumentumaihoz minden területen, beleértve a védőoltások bevezetésére vonatkozó irányelveket és a bevezetést követően a biztonság és a hatékonyság/hatásosság értékeléséhez szükséges útmutatót is. Azokon a területeken, ahol nem állnak rendelkezésre nemzetközi adatok az oltóanyagokról, tájékoztatást nyújtanak a globális kutatási adatokról és eredményekről, valamint a további kutatások ütemezéséről (pl. Hepatitis E, malária és a dengue-láz).

A **WHO** valamennyi, az oltóanyagokkal és oltásokkal foglalkozó állásfoglalása elérhető a **WHO vaccine position papers** honlapon, ahol jelenleg az alábbi védőoltásokra vonatkozóan állnak rendelkezésre információk: BCG, kolera, diftéria, *Haemophilus influenzae* b, Hepatitis A, Hepatitis B, humán papilloma vírus, influenza, japán encephalitis, kanyaró, szamárköhögés, gyermekbénulás, veszettség, rotavírus, rózsahimlő, tetanusz, kullancs-encephalitis, typhus abdominalis, bárányhimlő, sárgaláz.

A WHO védőoltási ajánlásai és az összefoglaló táblázatok az ajánlott védőoltási naptárakról megtalálhatók a **WHO recommended immunization schedules** honlapon. Ezen ajánlásokban és táblázatokban található információk elősegíthetik a **Globális Védőoltási Cselekvési Terv** célkitűzésének (Global Vaccine Action Plan - GVAP) elérését, hogy mindenki egyenlően részesüljön az immunizáció adta előnyökből.

Végezetül megállapítható, hogy a www.who.int/immunization/diseases honlap kiemelkedő forrása az immunizációt és az oltóanyagokat érintő, globálisan releváns szakmai tájékoztatásnak.

A tájékoztatást adta: Dr. Molnár Zsuzsanna főorvos
a WHO EURO hazai EIW kontakt pont
OEK Járványügyi osztály

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI MUNKAÉRTEKEZLETRŐL

**Az Országos Epidemiológiai Központ munkaértekezlete
epidemiológusok részére**

Ideje: 2014. május 21-22.

**Helye: Országos Tisztifőorvosi Hivatal „Fodor terem”
1097 Budapest, Nagyvárad tér 2.**

A jelentkezési lap letölthető az OEK honlapjáról és az ÁNTSZ intranetről.

A munkaértekezlet kétnapos lesz, a szakmai program 2014. május 21-én 10 órakor kezdődik és 2014. május 22-én kb.15 órakor zárul.

A munkaértekezleten a megyei kormányhivatalok népegészségügyi szakigazgatási szerve járványügyi/epidemiológiai osztályainak, valamint kerületi/járási intézeteinek **járványügyi szakterületen dolgozó** munkatársai, szakemberei – tisztifőorvosok, közegészségügyi-járványügyi felügyelők részvételére számítunk.

P R O G R A M

Vezeti: Dr. Melles Márta főigazgató főorvos

2014. május 21.

- 10.00-10.10** **Köszöntő**
dr. Paller Judit mb. országos tisztifőorvos
- 10.10-10.40** **A jelentésre kötelezett fertőző betegségek
2013. évi járványügyi helyzete**
dr. Csohán Ágnes osztályvezető főorvos (OEK)
- 10.40-11.10** **Összefoglaló a Nemzeti Nosocomiális Surveillance Rendszer
2013. évi eredményeiről**
dr. Kurcz Andrea osztályvezető főorvos (OEK)
- 11.10-11.45** **A méhnyakrák elleni küzdelem primer és szekunder
megelőzési módszerei**
dr. Kovács Attila helyettes országos tisztifőorvos (OTH)
- 11.45- 12.00** **A HPV oltás bevezetésének gyakorlati kérdései**
dr. Molnár Zsuzsanna epidemiológus főorvos (OEK)
- 12.00-12.15** **Konzultáció**

12.15-13.00 Szünet

- 13.00-13.30 **Így is lehet - egy salmonellosis járvány kivizsgálása**
dr. Krisztián Erika *osztályvezető (Fejér megyei KH NSZSZ)*
- 13.30-16.00 **Védőoltási kerekasztal: Oltásellenesség**
- 16.00-17.00 **Konzultáció**

2014. május 22.

- 10.00-10.30 **Az egészségügy intézményekben végzett
2011-2012. évi európai pontprevalencia vizsgálat eredménye**
dr. Szilágyi Emese *főosztályvezető helyettes (OTH)*
- 10.30-10.50 **Pontprevalencia vizsgálat a kórházhigiénikus szemével**
dr. Knausz Márta *(Győri Petz Aladár Kórház)*
- 10.50-11.00 **Kérdések, hozzászólások**
- 11.00-11.25 **A Clostridium difficile fertőzés megelőzése**
dr. Németh Irén *(Magyar Honvédség Egészségügyi Központ)*
- 11.25-11.45 **A fertőtlenítőszer alkalmazásával kapcsolatos gyakorlati
problémák**
dr. Milassin Márta *osztályvezető (OEK)*
- 11.45-12.15 **Az egészségügyi szolgáltatás keretében használt éles vagy
hegyes munkaeszközök által okozott sérülések és fertőzések
kockázatával járó tevékenységek ellenőrzésére irányuló
munkavédelmi célvizsgálat tapasztalatai.**
dr. Madarász Gyula *főosztályvezető helyettes
(Nemzeti Munkaügyi Hivatal)*

12.15-13.00 Szünet

- 13.00-13.30 **OSZIR**
dr. Krisztalovics Katalin *epidemiológus főorvos (OEK)*
- 13.30-14.00 **A Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok hazai
bevezetéséből adódó kötelezettségek**
dr. Faludi Gábor *főosztályvezető (OTH)*
- 14.00-15.00 **Aktuális témák**

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2014. március 31-április 6.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az enterális bakteriális fertőző betegségek közül a **salmonellosis** megbetegedések száma csökkent az előző hetihez képest, míg a **campylobacteriosis** bejelentések száma mérsékelten emelkedett. A heti adatokat tekintve a salmonellosis járványügyi helyzete kedvezőbb, a campylobacteriosisé pedig kedvezőtlenebb volt, mind a heti, mind az év eleje óta regisztrált adatokhoz viszonyítva.

206 **rotavírus-gastroenteritis**-t regisztráltak a héten, az esetszám alig 60%-át érte el az előző hetinek. A legnagyobb számban Hajdú-Bihar, Győr-Moson-Sopron és Veszprém megyében észlelték a betegséget.

A 14. héten **10 gastroenteritis-járványról** érkezett jelentés, két esetben a megbetegedések száma tömeges méretű volt. Öt járvány idős emberek otthonában (Budapest, Bács-Kiskun, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar és Veszprém megye), három óvodában (Heves, Fejér és Győr-Moson-Sopron megye) és egy-egy szállodában (Heves megye), illetve munkahelyen (Hajdú-Bihar megye) alakult ki. Öt járványt **rotavírus**, kettőt **calicivírus** okozott, a fennmaradó eseményekben az etiológia még nem tisztázott. A betegszám 7 és 68 között változott.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, egy idős emberek otthonában alakult ki enyhe tünetekkel (elsősorban hányással, hasmenéssel) járó, tömeges megbetegedést okozó **calicivírus** járvány. Az expozíciónak kitett 204 személy közül 50 fő betegedett meg, senki sem került kórházba.

Hajdú-Bihar megyében, egy munkahelyen március 27-től kezdődően **68 főnél** jelentkezett akut gastroenteritis, a betegeknek lázat nem észleltek. Az expozíciónak **300 fő** volt kitéve. A megbetegedések enyhe lefolyásúak voltak, két nap alatt lezajlottak. A betegek kikérdezése, a diagnosztikus és a NÉBIH ÉTbI-ben végzendő élelmiszer- mikrobiológiai vizsgálatok még folyamatban vannak.

Az előző heti 20 megbetegedéssel szemben a 14. héten **29 akut vírushepatitis** került a fertőzőbeteg-nyilvántartásba. 19 esetet már igazoltan a **hepatitis A** vírus okozott. A legtöbb megbetegedést Budapesten (9) és Pest megyében (4) valamint Borsod-Abaúj-Zemplén

megyében (3) regisztrálták. További öt betegnél **HBV-**, három esetben pedig **HEV**-fertőzést igazoltak a májgyulladás hátterében.

A légúti fertőző betegségek csoportjában a **varicella** bejelentések száma nem érte el az előző héten észlelt esetszámot, a scarlatina megbetegedések száma kb. 40%-kal nőtt. **Védőoltással megelőzhető fertőző betegséget** nem jelentettek a héten.

Az idegrendszeri fertőző betegségek csoportjában a héten egy serosus és öt **gennyes meningitis**ről érkezett jelentés, egy megbetegedést *Neisseria meningitidis* okozott, a többi beteg esetében még nem fejeződött be az etiológia meghatározása.

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

14/2014. sz. heti jelentés (weekly report)

2014.03.31 - 04.06.

Betegség Disease	14. hét (week)			1 - 14. hét (week)		
	2014.03.31 - 2014.04.06.	2013.04.01 - 2013.04.07.	Medián 2008-2012	2014.	2013.	Medián 2008-2012
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	* 1	-	-
Botulizmus	1	-	-	3	* 1	-
Salmonellosis	44	78	49	986	1032	796
Dysenteria	-	-	-	3	20	13
Pathogen E. coli által okozott megbet.	2	-	●	17	10	●
Campylobacteriosis	142	78	67	1890	# 1484	1049
Yersiniosis	2	2	2	27	33	24
Rotavírus-gastroenteritis	206	●	●	3879	●	●
Hepatitis infectiosa	29	23	7	# 371	# 329	101
AIDS	-	2	1	15	18	7
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	6	6	2
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	2	3	2
Scarlatina	78	48	83	892	879	1169
Morbilli	-	* 1	-	2	# 3	2
Rubeola	-	-	-	2	2	4
Parotitis epidemica	-	1	1	14	9	18
Varicella	1072	952	1353	11699	15235	14821
Legionellosis	2	3	1	12	10	9
Meningitis purulenta	5	5	8	# 93	86	90
Meningitis serosa	1	2	1	25	18	16
Encephalitis infectiosa	4	1	1	22	20	20
Creutzfeldt-J. betegség	-	-	1	6	2	10
Lyme-kór	2	5	3	57	85	89
Listeriosis	1	1	-	15	4	3
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	-	2	2
Ornithosis	-	-	-	22	5	2
Q-láz	1	1	-	19	16	10
Tularemia	1	1	1	9	4	7
Tetanus	-	-	-	-	1	1
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	-	-	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	3	2	●
Malária*	1	-	-	4	-	2
Toxoplasmosis	1	1	1	32	22	30

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(●) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2014.04.08.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

14/2014. sz. heti jelentés (weekly report)

2014.03.31 - 04.06.

Terrület (Territory)	Salmonel- losis	Campylo- bacteriosis	Rotavirus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Rubeola	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	1	18	17	9	42	215	-	-	-	1	-
Baranya	1	9	11	1	3	51	-	-	-	-	1
Bács-Kiskun	-	3	11	-	5	68	-	-	-	-	-
Békés	2	4	12	-	-	54	-	-	-	-	-
Borsod-A.-Z.	-	2	3	6	2	72	-	-	-	-	-
Csongrád	2	15	-	2	2	144	-	-	-	-	-
Fejér	1	11	11	-	1	46	-	-	-	1	-
Győr-M.-S.	4	10	25	-	1	35	-	-	-	-	-
Hajdú-Bihar	3	17	26	-	1	48	-	-	1	-	-
Heves	-	3	14	1	1	66	-	1	-	-	-
Jász-N.-Sz.	4	9	7	-	-	39	-	1	-	-	-
Komárom-E.	2	3	6	2	-	11	-	1	-	-	-
Nógrád	3	3	2	-	-	40	-	1	-	-	-
Pest	6	14	16	5	5	36	-	1	-	1	1
Somogy	3	2	12	-	-	4	-	-	-	-	-
Szabolcs-Sz.-B.	2	4	4	2	1	34	-	-	-	-	-
Tolna	2	2	1	-	-	9	-	-	-	-	-
Vas	4	6	3	1	9	9	-	1	-	-	-
Veszprém	3	6	24	-	2	40	-	-	-	-	-
Zala	1	1	1	-	3	51	-	-	-	-	-
Összesen (Total)	44	142	206	29	78	1072	-	5	1	4	2
Előző hét (Previous week)	53	132	352	20	56	1116	-	7	2	2	4

(+*) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

A statisztika készítés ideje: 2014.04.08.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a **Centers for Disease Control and Prevention**-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az **ÁNTSZ** dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujzag@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Megbízott országos tisztifőorvos:

Dr. Paller Judit

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Kommunikációs főosztály Nyomda

Csoportvezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)